

PETA GODINA-pitanja

1. Prouči jednu suru od En-Nas do En-Nasr
2. Prouči suru „Et-Tekasur“?
3. Prouči suru “El-Kari’ah”?
4. Prouči namasku dovu?
5. Kada i kako smo dužni izvršiti sehvi-sedždu?
6. Kako se uzima abdest (sa nijjetom), a koje su radnje od toga farz?
7. Kada i kako se klanja džuma namaz (sa nijjetima)?
8. Kada i kako se klanja Ramazanski bajram namaz (sa nijjetom)?
9. Kada i kako se klanja Kurbanski bajram namaz (sa nijjetom)?
10. Kada i kako se klanja Teravih namaz (sa nijjetom)?
11. Kako ćemo naklanjati zaostale rekate, ako prispijemo u džemat na 2.rekat, na 3.rekat, na 4.rekat?
12. Kakvu olakšicu ima musafir kod klanjanja namaza, a kakvu bolesnik?
13. Koliko traje valjanost mesha po obući (mestvama), a kada on neće biti valjan?
14. Šta je hidžra i nabroj mjesece u hidžretskom kalendaru?

PETA GODINA-odgovori

1. Prouči jednu suru od En-Nas do En-Nasr

2. Prouči suru „Et-Tekasur“?

1. EL-HAKUMUT-TEKASUR.
2. HATTA ZURTUMUL-MEKABIR.
3. KELLA SEVFE TA'LEMUN.
4. SUMME KELLA SEVFE TA'LEMUN.
5. KELLA LEV TA'LEMUNE 'ILMEL-JEKIN.
6. LETEREVUNNEL-DŽEHIM.
7. SUMME LETEREVUNNEHA 'AJNEL-JEKIN.
8. SUMME LE TUS'ELUNNE JEVME'IZIN 'ANIN-NE'IM.

3. Prouči suru „El-Kari'ah“?

1. EL-KARI'AH.
2. MEL-KARI'AH.
3. VE MA EDRAKE MEL-KARI'AH.
4. JEVME JEKUNUN-NASU KEL-FERAŠIL-MEBSUS.
5. VE TEKUNUL-DŽIBALU KEL-'IHNIL-MENFUŠ.
6. FE EMMA MEN SEKULET MEVAZINUH .
7. FE HUVE FI 'IŠETIN RADIJEH.
8. VE EMMA MEN HAFFET MEVAZINUH.
9. FE UMMUHU HAVIJEH.
10. VE MA EDRAKE MA HIJEH.
11. NARUN HAMIJEH.

4. Prouči namasku dovu:

EL-HAMDU LILLAHI RABBIL-'ALEMIN. VES-SALATU VES-SELAMU 'ALA SEJJIDINA MUHAMMEDIN VE 'ALA ALIHI VE SAHBIHI EDŽME'IN. ALLAHUMME RABBENA TEKABEL MINNA HAZIHIS-SALATE KEMA TEKABELTE MIN 'IBADIKES-SALIHIN. ALLAHUMME RABBENA ATINA FID-DUNJA HASENETEN VE FIL-AHIRETI HASENETEN VEKINA 'AZABEN-NAR. RABBENAGFIR LENA, VE LI VALIDINA, VE LI USTAZINA, VE LI MEŠAJIHINA, VE LI DŽEMI'IL-MU'MININE VEL-MU'MINAT, VEL-MUSLIMINE VEL-MUSLIMAT, EL-AHJA'I MINHUM VEL-EMVAT, BI RAHMETIKE JA ERHAMER-RAHIMIN. VE SELAMUN 'ALEL-MURSELIN. VEL-HAMDU LILLAHI RABBIL-'ALEMIN!

5. Kada i kako smo dužni izvršiti sehvi-sedždu?

Sehvi-sedžda podrazumijeva dvije sedžde koje se čine u sljedećim slučajevima:

- Ako se nenamjerno izostavi neki namaski vadžib (npr., učenje Fatihe u namazu).
- Ako se zakasni sa obavljanjem nekog namaskog vadžiba (npr., da osoba, na kijamu, prouči suru prije Fatihe te tako zakasni sa njenim učenjem).
- Ako se zakasni sa izvršenjem nekog namskog rukna (npr., da osoba na prvom sjedenju iza Etehijatu prouči i Salavate te zbog toga zakasni na kijam trećeg rekata).
- Ako se klanja više od propisanog broja rekata u namazu.
- Ako je osoba bila u sumnji da li je obavila potpun broj rekata.

Sehvi-sedžda se obavlja nakon što se preda selam na desnu stranu, na isti način kao i redovne sedžde u namazu, nakon čega se ponovi učenje na zadnjem sjedenju (ettehijatu, salevati i dove) i preda selam na desnu i lijevu stranu.

6. Kako se uzima abdest (sa nijjetom), a koje su radnje od toga farz?

Abdestimo se tako što proučimo Euzubillu i Bismillu, a potom nijjet koji glasi:

NEVEJTU EN ETEVEDDAE LI EDŽLIS-SALATI VE LI REFI'IL-HADESI TEKARRUBEN
ILELLAHI TE'ALA, a zatim se čistom vodom:

- operu ruke do iza šaka 3 x;
- isperu se usta i grlo desnom rukom 3 x;
- ispere se nos 3 x;
- **opere se cijelo lice odakle je kosa nikla pa do ispod brade a u širinu od uha do uha 3 x;(farz)**
- **operu se prvo desna pa lijeva ruka do iza lakata 3 x;(farz)**
- **potare se mokrom rukom barem četvrtina glave 1 x –mesh,(farz)**
- operu se uši i vrat 1 x;
- **i operu se prvo desna pa lijeva noga do iznad članaka 3 x(farz)**

7. Kada i kako se klanja džuma namaz (sa nijjetima)?

Džuma namaz je namaz koji se klanja petkom u podnevsko vrijeme. Ovaj namaz se može obaviti samo u džematu. Džuma namaz ima 16 rekata koji su raspoređeni ovim redom:

- četiri rekata sunneta,
- **dva rekata farza u džematu,**
- četiri rekata sun-sunneta,
- četiri rekata ahiri zuhri
- dva rekata sunnetil-vakti.

Sunnet se zanijeti:

NEVEJTU EN USALLIJE LILLAHI TE'ALA SALATE **SUNNETIL-DŽUMU'ATI**
EDAEN MUSTAKBILEL-KIBLETI, ALLAHU EKBER.

Sunneti se klanjaju kao podnevski sunnet

Prije klanjanja farza imam održi hutbu koja je farz.

Farz se zanijeti za imamom:

NEVEJTU EN USALLIJE LILLAHI TE'ALA SALATE **FARDIL-DŽUMU'ATI**
EDAEN MUSTAKBILEL-KIBLETI, **IKTEDEJTU BI HAZEL-IMAMI**, ALLAHU EKBER.
Džumu'anski farz se može klanjati samo u džematu, tako da muktedija na stajanjima uči samo Subhaneke na prvom rekatu.

Sun-sunnet se zanijeti:

NEVEJTU EN USALLIJE LILLAHI TE'ALA SALATE **SUN-SUNNETIL-DŽUMU'ATI**
EDAEN MUSTAKBILEL-KIBLETI ALLAHU EKBER.

Sun-sunnet se klanjaju kao podnevski sunnet

Ahiri zuhri se zanijeti:

NEVEJTU EN USALLIJE LILLAHI TE'ALA SALATE **AHIRI-ZZUHRI**
EDAEN MUSTAKBILEL KIBLETI ALLAHU EKBER.

Ahiri-zzuhri se klanja kao podnevski farz kad se klanja samostalno

Sunnetil-vakti se zanijeti:

NEVEJTU EN USALLIJE LILLAHI TE'ALA SALATE **SUNNETIL-VAKTI**
EDAEN MUSTAKBILEL KIBLETI ALLAHU EKBER.

Sunnetil-vakti se klanja kao sabahski sunnet

Nakon toga slijedi zikr poslije namaza.

8. Kada i kako se klanja Ramazanski bajram namaz (sa nijjetom)?

Ramazanski bajram se klanja 1. ševvala, 45 minuta nakon izlaska Sunca.

Ramazanski bajram namaz ima dva rekata i klanja se samo u džematu.

Zanijetimo riječima:

NEVEJTU EN USALLIJE LILLAHI TE'ALA SALATE **'IDIL-FITRI,**
MUSTAKBILEL-KIBLETI IKTEDEJTU BI HAZEL-IMAMI, ALLAHU EKBER.

Bajram namaz se klanja kao i farz džume namaza s tim da se na prvom rekatu poslije Subhaneke za imamom izgovaraju tri tekbira dižući ruke pri svakom tekbiru, a na drugom rekatu tri tekbira se izgovaraju nakon proučene sure na isti način kao i na prvom rekatu. Nakon namaza imam održi bajramsku hutbu nakon koje se prouči zikr poslije namaza.

9. Kada i kako se klanja Kurbanški bajram namaz (sa nijjetom)?

Kurbanški bajram namaz klanja se 10. zul-hidždžeta, 45 minuta nakon izlaska Sunca.

Ovaj namaz ima dva rekata i klanja se samo u džematu. Zanijetimo riječima:

NEVEJTU EN USALLIJE LILLAHI TE'ALA SALATE **'IDIL-ADHA,**
IKTEDEJTU BI HAZEL-IMAMI, ALLAHU EKBER.

Kurbanški Bajram namaz se klanja na isti način kao i Ramazanski Bajram namaz.

10. Kada i kako se klanja Teravij namaz (sa nijjetom)?

Teravij namaz se klanja u toku mjeseca Ramazana i to poslije jacijskih sun-sunneta, a prije vitr namaza.

Teravij namaz ima 20 rekata i može se klanjati tako da se selam predaje nakon dva ili četiri rekata.

Samo na početku namaza izgovori se nijjet,:

NEVEJTU EN USALLIJE LILLAHI TE'ALA SALATE-TTERAVIHI, 'IŠRINE REK'ATEN,
EDAEN MUSTAKBILEL-KIBLETI, ALLAHU EKBER.

Ukoliko se selam predaje na dva rekata klanja se kao sabahski sunnet.

Ukoliko se selam predaje nakon četiri rekata klanja se kao ikindijski sunnet

11. Kako ćemo naklanjati zaostale rekate, ako prispijemo u džemat na 2.rekat, na 3.rekat, na 4.rekat?

Kada čovjek zakasni u džemat i prispije na farz, odmah će pristupiti klanjanju farza za imamom.

- Ako je prispio na drugi rekat, klanjat će za imamom sve do kraja namaza, a nakon što imam preda selam na desnu stranu, on neće predavati selam nego će ustati i naklanjati prvi rekat.

- Ako je prispio na treći rekat, klanjat će za imamom sve do kraja namaza, a nakon što imam preda selam na desnu stranu, on neće predavati selam nego će ustati i naklanjati prva dva rekata, s tim da će nakon što naklanja prvi rekat sjesti na prvo sjedenje, a zatim ustati i naklanjati drugi rekat. (akšam)

- Ako je prispio na četvrti rekat klanjat će za imamom sve do kraja namaza, a nakon što imam preda selam na desnu stranu, on neće predavati selam nego će ustati i naklanjati prva dva rekata, s tim da će nakon što naklanja prvi rekat sjesti na prvo sjedenje, a zatim ustati i naklanjati drugi i treći rekat.

12. Kakvu olakšicu ima musafir kod klanjanja namaza, a kakvu bolesnik?

Musafir je putnik i on skraćuje sve četverorekatne farz namaze na dva rekata.

Vitr-namaz klanja bez skraćivanja.

Sunnete može klanjati ukoliko ima dovoljno vremena, a može ih i izostaviti.

Olakšice za bolesnika zavise od vrste bolesti:

- Ako bolesnik ne može da stoji ili da normalno obavi ruku i sedždu, on će klanjati sjedeći obavljajući sve pokrete u namazu, s tim što će se, prilikom obavljanja sedžde, više sagnuti nego što je to učinio na ruku'u.

- Ako bolesnik nije u stanju da sjedi, onda će namaz klanjati išaretom, u ležećem položaju s tim da licem treba biti okrenut prema kibli.

- Ako bolesnik nije u stanju klanjati ni u ležećem položaju, odgodit će obavljanje namaza i naklanjati ih, a ako takvo stanje potraje duže od jednog dana, neće biti obavezan da naklanja propuštene namaze.

13. Koliko traje valjanost mesha po obući (mestvama), a kada on neće biti valjan?

Ako smo u mjestu boravka tj., ako nismo na putovanju, mesh možemo činiti u toku 24 sahata, a ako smo na putovanju, mesh možemo činiti u toku 72 sahata.

Mesh po obući nije valjan:

- ako smo obukli mestve bez abdesta,
- ako mestve nisu čiste,
- ako su mestve poderane,
- ako mestve nisu duboke da pokrivaju nožne članke.

14. Šta je hidžra i nabroj mjesece u hidžretskom kalendaru?

Hidžra je preseljenje Muhammeda, a.s., i njegovih ashaba iz Mekke u Medinu.

Hidžra se dogodila 622. godine.

Mjeseci hidžretskog kalendara su:

1. Muharrem,
2. Safer,
3. Rebi'ul-evvel,
4. Rebi'ul-ahir,
5. Džumadel-ula,
6. Džumadel-uhra,

7. Redžeb,
8. Ša'ban,
9. Ramazan,
10. Ševval,
11. Zul-ka'de,
12. Zul-hidždže.